

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖRÜ**

2013 EKİM

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ**

Kasım 2013

2013 YILI EKİM AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2013 yılı Ocak-Ekim döneminde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 17,7 artışla 1 milyar 546 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak-Ekim döneminde Türkiye genel ihracatı ise % 0,2 oranında azalarak 124,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2011	2012	11/12 Değişim %	2012 Ocak-Ekim	2013 Ocak-Ekim	12/13 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	134.906.869	151.860.846	11,3	124.602.498	124.357.687	- 0,2
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.479.274	1.605.069	18,2	1.313.630	1.546.360	17,7
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,1	1,2	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde % 19,5 artışla 402,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, sektör ihracatındaki hızlı artışta önemli bir payı bulunmaktadır. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 26'ya yükselmiştir.

2013 yılının Ocak-Ekim döneminde deri ve deri ürünleri ihracatının başlıca pazarları arasında en çok dikkat çeken ülkeler Irak ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 35,9 artışla 93,7 milyon dolara yükselirken, toplam deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 6,1 olarak kaydedilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat ise aynı dönemde % 75,2 gibi yüksek oranda bir artışla 67,6 milyon dolara yükselirken, toplam deri ihracatındaki payı ise % 4,4'e yükselmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB'deki pazarlarına yapılan ihracatlarda geçmiş dönemlerin düşüşlerinin yerini nispeten toparlanma almıştır. Bu bağlamda deri ürünleri ihracatının 2. büyük pazarı İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının ilk 10 ayında % 1,8 artarak 109,2 milyon dolar olarak kaydedilirken, AB pazarının diğer önemli ülkesi Almanya'ya deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde % 6,8 artışla 94,8 milyon dolar olmuştur. Diğer bir AB ülkesi olan İngiltere'ye deri ve deri ürünleri ihracatı ise Ocak-Ekim

döneminde % 9,3 artışla 57,7 milyon dolara yükselmiştir. İlk 10 pazar içinde yer alan AB ülkeleri içinde Ocak-Ekim döneminde sadece Fransa'ya yapılan ihracatta minimal bir düşüş meydana gelmiş ve bu pazara ihracat bu dönemde % 2,4 gerileyerek 60,4 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkelerin başında bu dönemde ihracatta % 1370 artış göstererek 44,6 milyon dolara yükselen ve payını % 2,9'a çıkararak Litvanya yerilirken, % 21,9 artışla 59,1 milyon dolara yükselen Ukrayna ve % 19,8 artışla 48 milyon dolara yükselen Hong Kong diğer dikkat çeken pazar olarak sıralanabilir.

Bu dönemde ilk 10 pazar içinde yer almamasına karşın % 56,5 oranında artış göstererek 18,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılan ve 13. sıraya yükselen BAE de dikkat çekerken, son dönemlerin yükselen diğer pazarı Romanya'ya yapılan deri ürünleri ihracatı söz konusu dönemde % 40,5 artışla 16,8 milyon dolara yükselmiştir. Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin yükselen pazarı Kırgızistan'a yapılan ihracat ise bu dönemde % 31,6 artışla 16,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, sözkonusu ülke 18. sıraya yerleşmiştir.

Geçmiş dönemlerde, dönem dönem ilk 10 pazar arasına giren diğer önemli pazarlarımızdan S. Arabistan, ABD, Bulgaristan, Kazakistan, Hollanda ve İspanya, bu dönemde sırasıyla 11., 12., 14., 15., 17., ve 19. pazarlar olarak kendilerine yer bulmuşlardır. (Bkz. Tablo syf. 14)

		2012 EKİM 1000 \$	2013 EKİM 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-EKİM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-EKİM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	39.919	48.262	20,9	336.630	25,6	402.440	26,0	19,5
2	İTALYA	7.380	7.137	-3,3	107.317	8,2	109.199	7,1	1,8
3	ALMANYA	6.110	8.648	41,5	88.790	6,8	94.837	6,1	6,8
4	İRAK	10.686	9.430	-11,8	68.960	5,2	93.684	6,1	35,9
5	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.035	8.964	78,0	38.592	2,9	67.626	4,4	75,2
6	FRANSA	4.079	3.358	-17,7	61.901	4,7	60.410	3,9	-2,4
7	UKRAYNA	3.930	6.268	59,5	48.438	3,7	59.052	3,8	21,9
8	İNGİLTERE	4.390	5.880	33,9	52.818	4,0	57.712	3,7	9,3
9	HONG KONG	4.977	4.627	-7,0	40.085	3,1	48.026	3,1	19,8
10	LİTVANYA	814	15.836	1.845,0	3.035	0,2	44.605	2,9	1.369,7
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		87.320	118.410	35,6	846.567	64,4	1.037.591	67,1	22,6
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		134.518	162.191	20,6	1.313.630	100,0	1.546.360	100,0	17,7

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 33,5'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde % 12,7 artışla 518,5 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 16,9 oranında artarak 498,5 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 32,2 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları arasında bu dönemde en yüksek artış oranı ise % 40,1 ile Asya ülke grubunda kaydedilmiştir. Asya ülkelerine bu dönemde 150,5 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılırken, toplam deri ihracatı içindeki payı ise % 9,7'ye yükselmiştir.

Ülke grupları açısından diğer yüksek oranlı artışlarda Diğer Avrupa ülkeleri grubuna ihracat % 35,4 artış gösterirken, Ortadoğu ülkeleri grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 31,8 oranında artış göstermiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2012 EKİM 1000\$	2013 EKİM 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2012 OCAK-EKİM 1000\$	2013 OCAK-EKİM 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	35.575	54.050	51,9	33,3	459.833	518.450	12,7	33,5
Eski Doğu Bloğu Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	49.018	60.250	22,9	37,1	426.587	498.490	16,9	32,2
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	17.902	16.416	-8,3	10,1	143.479	189.120	31,8	12,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	13.910	16.071	15,5	9,9	107.433	150.506	40,1	9,7
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	5.042	4.521	-10,3	2,8	68.107	69.343	1,8	4,5
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	6.634	4.076	-38,6	2,5	50.625	52.442	3,6	3,4
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	3.822	3.755	-1,8	2,3	33.092	34.918	5,5	2,3
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.467	2.696	9,3	1,7	20.286	27.473	35,4	1,8
Serbest Bölgeler Toplamı	348	356	2,3	0,2	4.177	5.617	34,5	0,4
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	134.518	162.191	20,6	100,0	1.313.630	1.546.360	17,7	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılının Ocak-Ekim döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 610,8 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 28,9 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 39,5 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre % 14,4 oranında artarak 491,3 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 31,8 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 20,1 oranında artarak 219,3 milyon dolara yükselirken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 14,2 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 272 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılının eş dönemine göre % 10,1 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 17,6 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde 249,5 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 21,2 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,1 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 5,2 düşüşle 191,3 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 12,4'tür.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ihracat ise aynı dönemde 473 bin dolardan 1 milyon 193 bin dolara yükselmiştir.

2013 EKİM AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2012 EKİM	2013 EKİM	2012/2013 Değişim	2012 OCAK-EKİM	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013 OCAK-EKİM	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012/2013 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	51	7	-86,3%	426	0,0	954	0,1	123,9%
4301	HAM KÜRK	11	30	172,7%	47	0,0	239	0,0	408,5%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	62	37	-40%	473	0,0	1.193	0,1	152%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	13.946	16.622	19,2%	128.422	9,8	153.038	9,9	19,2%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	9.890	10.663	7,8%	77.383	5,9	96.440	6,2	24,6%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	23.836	27.285	14,5%	205.805	15,7	249.478	16,1	21,2%
4203.10	DERİ GİYİM	19.309	21.022	8,9%	182.600	13,9	219.312	14,2	20,1%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	29.964	36.371	21,4%	246.987	18,8	272.009	17,6	10,1%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	49.273	57.393	16,5%	429.587	32,7	491.321	31,8	14,4%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACIYE TOPLAMI	17.814	17.652	-0,9%	201.738	15,4	191.341	12,4	-5,2%
64	AYAKKABI TOPLAMI	43.188	59.521	37,8%	473.663	36,1	610.767	39,5	28,9%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	134.518	162.191	20,6%	1.313.630	100,0	1.546.360	100,0	17,7%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2013 yılı Ocak-Ekim döneminde Çin'e % 165,2 artışla 305 bin dolar, Almanya'ya 213 bin dolar, Hong Kong'a 168 bin dolar, Gana'ya 73 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, İtalya'ya 42 bin dolar, Rusya'ya ise 41 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ham deri ihracatı bu dönemde 426 bin dolardan 954 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	32,0%
ALMANYA	0	213	100,0%	22,3%
HONG KONG	0	168	100,0%	17,6%
GANNA	0	73	100,0%	7,7%
FRANSA	0	59	100,0%	6,2%
İTALYA	3	42	1300,0%	4,4%
RUSYA FEDERASYONU	123	41	-66,7%	4,3%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	2,1%
UKRAYNA	29	10	-65,5%	1,0%
ROMANYA	1	10	100,0%	1,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	426	954	123,9%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Hong Kong'a 155 bin dolar, Tayland'a 63 bin dolar ve Gana'ya 17 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Geçen yılın aynı döneminde 47 bin dolar seviyesinde olan ham kürk ihracatı bu dönemde 239 bin dolara yükselmiştir.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	155	100,0%	64,9%
TAYLAND	0	63	100,0%	26,4%
GANNA	0	17	100,0%	7,1%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	47	239	408,5%	100,0%

2013 yılının Ocak-Ekim döneminde Türkiye'den Hong Kong'a 323 bin dolar, Çin'e 305 bin dolar, Almanya'ya 213 bin dolar, Gana'ya 90 bin dolar, Tayland'a 63 bin dolar, Fransa'ya ise 59 bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilerek % 152,2 artışla 1 milyon 193 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	323	100,0%	27,1%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	25,6%
ALMANYA	0	213	100,0%	17,9%
GANNA	0	90	100,0%	7,5%
TAYLAND	0	63	100,0%	5,3%
FRANSA	0	59	100,0%	4,9%
İTALYA	3	42	100,0%	3,5%
RUSYA FEDERASYONU	123	41	-66,7%	3,4%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	1,7%
UKRAYNA	29	10	-65,5%	0,8%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	473	1.193	152,2%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat % 30,3 artışla 33 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 21,6 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının diğer önemli pazarı Çin'e yapılan ihracat ise aynı dönemde % 16,8 artarak 24,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 38,4 artış ve 20 milyon dolar ihracatla Ukrayna ile % 20,8 artışla 10,7 milyon dolara yükselen İtalya, % 91,8 artış ve 5,3 milyon dolar ihracatla G. Kore ve % 63,1 artışla 4,9 milyon dolara yükselen Bulgaristan ön plana çıkmaktadır.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	25.320	33.001	30,3%	21,6%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	21.324	24.912	16,8%	16,3%
UKRAYNA	14.430	19.972	38,4%	13,1%
RUSYA FEDERASYONU	14.518	12.651	-12,9%	8,3%
İTALYA	8.890	10.739	20,8%	7,0%
ALMANYA	4.726	5.388	14,0%	3,5%
GÜNEY KORE	2.786	5.343	91,8%	3,5%
ABD	4.044	5.320	31,6%	3,5%
BULGARİSTAN	2.994	4.884	63,1%	3,2%
SİRBİSTAN	1.994	2.461	23,5%	1,6%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	128.422	153.038	19,2%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin'e yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre % 162,7 artışla 32,8 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 34 seviyesine yükselmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Endonezya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 45,5 artarak 22,9 milyon dolar olarak kaydedilirken, Filipinler'e ihracat ise % 0,9 oranında artarak 8,7 milyon dolar olmuştur.

İşlenmiş kürk ihracatında daha alt sırada yer almasına karşın aynı dönemde Hindistan'a ihracat % 77,4 oranında artışla 4,5 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	12.489	32.809	162,7%	34,0%
ENDONEZYA	15.730	22.881	45,5%	23,7%
FILIPINLER	8.652	8.731	0,9%	9,1%
GÜNEY KORE	10.222	7.492	-26,7%	7,8%
HINDİSTAN	2.540	4.506	77,4%	4,7%
HONG KONG	3.973	2.767	-30,3%	2,9%
JAPONYA	2.935	2.726	-7,1%	2,8%
MYANMAR (BURMA)	5.640	1.780	-68,4%	1,8%
PAKİSTAN	1.650	1.720	4,3%	1,8%
SRI LANKA	2.031	1.475	-27,4%	1,5%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	77.383	96.440	24,6%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin, Hong Kong ve Rusya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 70,7 artışla 57,7 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 23,1 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Hong Kong'a yapılan ihracat aynı dönemde % 22,8 artarak 41,7 milyon dolar olarak kaydedilirken, % 17,5 artış ve 35,5 milyon dolar ihracat ile Rusya takip etmektedir.

Bu ürün grubu ihracatında 6. büyük pazar olan G. Kore'ye ihracat bu dönemde % 84,9 artarak 9,8 milyon dolara yükselirken, daha alt sırada yer almalarına karşın Bulgaristan'a ihracat ise aynı dönemde % 67 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	33.814	57.721	70,7%	23,1%
HONG KONG	33.971	41.733	22,8%	16,7%
RUSYA FEDERASYONU	30.248	35.531	17,5%	14,2%
UKRAYNA	20.069	21.752	8,4%	8,7%
İTALYA	19.111	18.231	-4,6%	7,3%
GÜNEY KORE	5.325	9.849	84,9%	3,9%
ALMANYA	8.699	8.155	-6,3%	3,3%
ABD	4.803	6.009	25,1%	2,4%
BULGARİSTAN	3.019	5.042	67,0%	2,0%
FRANSA	7.337	5.007	-31,8%	2,0%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	205.805	249.478	21,2%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre % 46,7 artışla 72,7 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 33,2'ye çıkmıştır.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Almanya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 15 artarak 27,3 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Fransa'ya ihracat ise % 15,3 artışla 26,8 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Aynı dönemde İtalya'ya ihracat ise % 16,5 düşüşle 10 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlar olan ABD'ne yapılan ihracat % 29,8 artışla 9,7 milyon dolara yükselirken, İngiltere ve BAE'ne aynı dönemde yapılan ihracatların % 217,3 ve % 116,3 oranlarında artarak sırasıyla 8,7 ve 5,5 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	49.598	72.739	46,7%	33,2%
ALMANYA	23.763	27.335	15,0%	12,5%
FRANSA	23.212	26.774	15,3%	12,2%
İTALYA	11.952	9.977	-16,5%	4,5%
ABD	7.461	9.685	29,8%	4,4%
İNGİLTERE	2.727	8.651	217,3%	3,9%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.540	5.494	116,3%	2,5%
AVUSTURYA	5.812	5.341	-8,1%	2,4%
İSVEÇ	3.066	4.985	62,6%	2,3%
BELÇİKA	2.709	4.799	77,1%	2,2%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	182.600	219.312	20,1%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde % 17,9 artışla 170,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı ise bu dönemde % 62,8 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 2 düşüşle 15,9 milyon dolar olarak kaydedilirken, Fransa'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 12 düşerek 14,4 milyon dolara gerilemiştir.

Geçmiş dönemlerde kürk konfeksiyon ihracatında başlıca pazarlar arasında yer almayan Çin'e yapılan kürk konfeksiyon ihracatının bu dönemde % 241,2 artışla 6,5 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

Kürk giyim ihracatının bu dönemde yükselen pazarlarından olan İngiltere'ye ihracat ise aynı dönemde % 56,9 artışla 5,7 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	144.767	170.690	17,9%	62,8%
İTALYA	16.207	15.888	-2,0%	5,8%
FRANSA	16.418	14.444	-12,0%	5,3%
ALMANYA	14.451	11.397	-21,1%	4,2%
UKRAYNA	9.772	8.032	-17,8%	3,0%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.910	6.518	241,2%	2,4%
İNGİLTERE	3.656	5.737	56,9%	2,1%
ABD	5.174	4.564	-11,8%	1,7%
İSPANYA	2.011	3.501	74,1%	1,3%
SEYŞEL ADALARI	4.078	2.857	-29,9%	1,1%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	246.987	272.009	10,1%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde % 25,2 artışla 243,4 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 49,5 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve kürk giyim ihracatının önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 4 oranında artarak 41,2 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 1,4 artışla 38,7 milyon dolara yükselmiştir. Deri ve kürk giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlardan olan İngiltere'ye bu dönemde yapılan ihracatın % 125,4 artması dikkat çekerken, Çin'e ihracat ise % 146,7 oranında artış göstermiştir. BAE'ne ihracatta ise aynı dönemde % 99,7 artış kaydedilmiştir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	194.365	243.430	25,2%	49,5%
FRANSA	39.630	41.218	4,0%	8,4%
ALMANYA	38.214	38.732	1,4%	7,9%
İTALYA	28.159	25.864	-8,1%	5,3%
İNGİLTERE	6.383	14.388	125,4%	2,9%
ABD	12.636	14.249	12,8%	2,9%
UKRAYNA	17.602	11.124	-36,8%	2,3%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.497	8.629	146,7%	1,8%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	4.143	8.273	99,7%	1,7%
AVUSTURYA	9.545	8.186	-14,2%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	429.587	491.321	14,4%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde % 3,5 artışla 51,3 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 26,8 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 4,9 artarak 24,8 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracatın ise % 22 düşerek 23,9 milyon dolara gerilemesi dikkat çekmektedir.

Saraciye ihracatında bu dönemde Rusya'ya yapılan ihracatın % 35,3 düşerek 9,5 milyon dolara gerilemesi de göze çarparken, diğer önemli pazarlarımızdan Fransa'ya yapılan ihracatta da % 20,1 oranında bir düşüş yaşanmıştır.

Bu dönemde Irak'a saraciye ihracatı ise % 46,9 oranında artışla 6,4 milyon dolara ulaşmıştır.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	49.603	51.316	3,5%	26,8%
ALMANYA	23.659	24.817	4,9%	13,0%
İNGİLTERE	30.675	23.920	-22,0%	12,5%
RUSYA FEDERASYONU	14.755	9.542	-35,3%	5,0%
FRANSA	8.251	6.590	-20,1%	3,4%
IRAK	4.324	6.350	46,9%	3,3%
İSPANYA	6.868	6.066	-11,7%	3,2%
DANİMARKA	7.496	5.575	-25,6%	2,9%
ABD	5.604	5.449	-2,8%	2,8%
AVUSTURYA	3.215	3.756	16,8%	2,0%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	201.738	191.341	-5,2%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde % 18,5 artışla 113,9 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 18,6 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 35,5 artarak 87 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 14,2'ye yükselmiştir.

Bu dönemin en göze çarpan pazarı ise % 7375 gibi çok yüksek oranda bir artışla 567 bin dolardan 42,4 milyon dolara yükselerek % 6,9 payla 3. sıraya yükselen Litvanya olurken, Ukrayna'ya ihracat ise % 177,1 artışla 24,4 milyon dolara yükselmiştir. Daha alt sıralarda yeralan Romanya'ya yapılan ihracatta da % 47,1 gibi yüksek bir oranda artış yaşanması da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EKİM	2013 OCAK-EKİM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	96.127	113.885	18,5%	18,6%
IRAK	64.206	86.987	35,5%	14,2%
LİTVANYA	567	42.406	7374,7%	6,9%
SUUDİ ARABİSTAN	37.462	37.474	0,0%	6,1%
UKRAYNA	8.789	24.359	177,1%	4,0%
ALMANYA	18.095	22.732	25,6%	3,7%
İNGİLTERE	13.009	17.378	33,6%	2,8%
KIRGIZİSTAN	11.495	14.690	27,8%	2,4%
İTALYA	10.438	13.734	31,6%	2,2%
ROMANYA	8.921	13.127	47,1%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	473.663	610.767	28,9%	100,0%

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

		2012 EKİM 1000 \$	2013 EKİM 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-EKİM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-EKİM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	39.919	48.262	20,9	336.630	25,6	402.440	26,0	19,5
2	İTALYA	7.380	7.137	-3,3	107.317	8,2	109.199	7,1	1,8
3	ALMANYA	6.110	8.648	41,5	88.790	6,8	94.837	6,1	6,8
4	İRAK	10.686	9.430	-11,8	68.960	5,2	93.684	6,1	35,9
5	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.035	8.964	78,0	38.592	2,9	67.626	4,4	75,2
6	FRANSA	4.079	3.358	-17,7	61.901	4,7	60.410	3,9	-2,4
7	UKRAYNA	3.930	6.268	59,5	48.438	3,7	59.052	3,8	21,9
8	İNGİLTERE	4.390	5.880	33,9	52.818	4,0	57.712	3,7	9,3
9	HONG KONG	4.977	4.627	-7,0	40.085	3,1	48.026	3,1	19,8
10	LİTVANYA	814	15.836	1.845,0	3.035	0,2	44.605	2,9	1.369,7
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		87.320	118.410	35,6	846.567	64,4	1.037.591	67,1	22,6
11	SUUDİ ARABİSTAN	2.855	2.023	-29,2	38.281	2,9	38.821	2,5	1,4
12	ABD	3.284	2.918	-11,2	25.779	2,0	28.291	1,8	9,7
13	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.846	2.305	24,9	11.974	0,9	18.735	1,2	56,5
14	BULGARİSTAN	1.682	1.808	7,5	16.773	1,3	18.714	1,2	11,6
15	KAZAKİSTAN	1.642	909	-44,7	22.696	1,7	17.127	1,1	-24,5
16	ROMANYA	841	1.342	59,6	11.985	0,9	16.836	1,1	40,5
17	HOLLANDA	1.094	1.006	-8,0	16.907	1,3	16.640	1,1	-1,6
18	KIRGIZİSTAN	628	738	17,5	12.620	1,0	16.604	1,1	31,6
19	İSPANYA	1.274	1.545	21,3	18.467	1,4	15.918	1,0	-13,8
20	AVUSTURYA	756	1.461	93,3	15.049	1,1	14.778	1,0	-1,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		15.902	16.054	1,0	190.532	14,5	202.465	13,1	6,3
21	GÜNEY KORE	1.390	1.082	-22,2	6.661	0,5	13.010	0,8	95,3
22	İSVİÇRE	1.344	987	-26,6	11.293	0,9	12.938	0,8	14,6
23	LİBYA	763	1.116	46,1	12.129	0,9	12.312	0,8	1,5
24	AZERBAYCAN	651	742	14,1	11.739	0,9	11.550	0,7	-1,6
25	BELÇİKA	538	1.005	86,8	10.197	0,8	10.212	0,7	0,1
26	DANİMARKA	1.096	899	-18,0	11.368	0,9	10.034	0,6	-11,7
27	İSRAIL	837	1.122	34,0	7.762	0,6	9.949	0,6	28,2
28	KKTC	916	1.157	26,2	6.970	0,5	9.807	0,6	40,7
29	TÜRKMENİSTAN	1.044	847	-18,9	9.080	0,7	9.643	0,6	6,2
30	CEZAYİR	440	253	-42,5	6.373	0,5	9.387	0,6	47,3
31	MİSİR	2.712	1.005	-62,9	8.964	0,7	9.348	0,6	4,3
32	YUNANİSTAN	1.181	783	-33,7	9.184	0,7	9.012	0,6	-1,9
33	İSVEÇ	662	365	-44,9	5.615	0,4	8.241	0,5	46,8
34	ESTONYA	1.044	926	-11,3	5.345	0,4	7.994	0,5	49,6
35	ÖZBEKİSTAN	514	851	65,6	6.967	0,5	7.390	0,5	6,1
36	POLONYA	706	650	-8,0	8.569	0,7	7.347	0,5	-14,3
37	TACİKİSTAN	563	434	-22,9	5.005	0,4	7.029	0,5	40,4
38	UMMAN	481	168	-65,1	1.791	0,1	6.399	0,4	257,4
39	SİRBİSTAN	554	676	22,1	5.225	0,4	6.060	0,4	16,0
40	GÜRCİSTAN	821	1.099	33,8	7.266	0,6	6.049	0,4	-16,8
41	YEMEN	49	170	247,9	313	0,0	5.878	0,4	1.775,8
42	JAPONYA	999	251	-74,9	7.127	0,5	5.491	0,4	-23,0
43	İRAN	284	208	-26,6	3.246	0,2	5.182	0,3	59,6
44	TUNUS	1.035	509	-50,8	6.082	0,5	5.153	0,3	-15,3
45	KANADA	429	753	75,4	3.119	0,2	4.749	0,3	52,2
46	ARNAVUTLUK	694	772	11,2	3.889	0,3	4.651	0,3	19,6
47	NORVEÇ	174	529	204,0	1.796	0,1	4.568	0,3	154,4
48	MOLDAVYA	217	1.367	529,1	3.845	0,3	3.882	0,3	0,9
49	KOSOVA	419	329	-21,5	3.444	0,3	3.574	0,2	3,8
50	BEYAZ RUSYA	489	337	-31,1	3.897	0,3	3.531	0,2	-9,4
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		126.268	155.856	23,4	1.231.361	93,7	1.470.425	95,1	19,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		8.250	6.335	-23,2	82.269	6,3	75.935	4,9	-7,7
AB (27) TOPLAMI		35.575	54.050	51,9	459.833	35,0	518.450	33,5	12,7
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		134.518	162.191	20,6	1.313.630	100,0	1.546.360	100,0	17,7